“Sheria Ndiyo Silaha ya Mfalme”

Mhashamu*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡
Askofu kwa Mataifa, chini ya Agizo la Kitume

Imeandikwa kwamba Shetani ndiye mfalme na mungu wa dunia hii.[1] Shetani alimjaribu Yesu kwa kumwambia kwamba angempa mamlaka juu ya falme za dunia ikiwa tu Yesu angesujudu na kumwabudu.[2] Bwana wetu alikataa, bila shaka, katika haki Yake, lakini hata hivyo hakubishana kwamba Shetani alikuwa na uwezo wa kumpa kile hasa alichoahidi.[3] Kwa hiyo, Shetani hana tu nguvu na mamlaka ya kiroho, kwa kiasi tu kinachoruhusiwa na kuachiliwa na Mungu,[4] bali pia ana nguvu katika ulimwengu wa kimwili na mamlaka kupitia wale wanaomfuata wakiwa na akili potovu, moyo mwovu na tamaa ya mamlaka.[5] Mawakala hawa wa kibinadamu wa Kuzimu hutumia sheria kama silaha dhidi ya Kanisa na waaminifu, wakigeuza kile kilichokusudiwa kwa mema kuwa chombo cha uovu.[6] Mradi huu unabainisha matukio ambapo jambo hili limetokea zamani, linatokea sasa, au liko karibu kutokea katika siku za usoni. Kupitia sheria, ibilisi anaweza kuwafanya wanadamu kuwa watumwa bila hata risasi moja kufyatuliwa kutoka kwenye bunduki.[7] Hakika, utumwa wa dunia nzima umetabiriwa katika nyakati za mwisho.[8] Hakuna vita vinavyohitajika katika ulimwengu wa kimwili katika hali kama hiyo, kwa kuwa vita vimekwisha kupiganwa katika ulimwengu wa roho na vinajidhihirisha tu katika ulimwengu wa kimwili (dunia) kwa kutiwa sahihi kwa sheria kwa kalamu.[9] Mara sheria ya kidunia inapowekwa, iwe sheria hiyo inapiga marufuku kumwabudu Kristo, kukusanyika kwa watu kwa jina la Kristo, au njia ambazo kwazo watu wanaweza kubaki huru kupitia haki yao waliyopewa na Mungu ya kujilinda dhidi ya udhalimu,[10] sheria hiyo ni vigumu sana kubadilishwa pasipo muujiza.[11] Hii ndiyo sababu sala, kuhudhuria ibada kanisani, na kumtumikia Mungu ni mambo ya muhimu mno.[12]

Maelezo ya Mwisho

1

“Kwa habari yao, mungu wa dunia hii amepofusha akili za wasioamini, ili wasione nuru ya Injili ya utukufu wa Kristo, aliye sura ya Mungu.” 2 Wakorintho 4:4 (Neno). “Sasa ni saa ya hukumu kwa ajili ya ulimwengu huu, sasa mkuu wa ulimwengu huu atatupwa nje.” Yohana 12:31 (Neno). “Sitasema nanyi zaidi, kwa sababu yule mkuu wa ulimwengu huu anakuja, naye hana kitu kwangu ...” Yohana 14:30 (Neno). “... kwa habari ya hukumu, kwa sababu yule mkuu wa ulimwengu huu amekwisha kuhukumiwa.” Yohana 16:11 (Neno). “... ambazo mlizitenda mlipofuatisha namna ya ulimwengu huu na za yule mtawala wa ufalme wa anga, yule roho atendaye kazi sasa ndani ya wale wasiotii ...” Waefeso 2:2 (Neno). “Sisi twajua kuwa tu watoto wa Mungu na ya kwamba ulimwengu wote uko chini ya utawala wa yule mwovu.” 1 Yohana 5:19 (Neno). “Walikuwa na mfalme wao, ambaye ni malaika wa lile Shimo, ambaye jina lake kwa Kiebrania ni Abadoni, na kwa Kiyunani ni Apolioni.” Ufunuo 9:11 (Neno).

2

“Kwa mara nyingine, ibilisi akamchukua Yesu mpaka kwenye kilele cha mlima mrefu na kumwonyesha falme zote za dunia na fahari zake, kisha akamwambia, “Nitakupa hivi vyote kama ukinisujudia na kuniabudu.” Yesu akamwambia, “Ondoka mbele yangu, Shetani! Kwa maana imeandikwa, ‘Mwabudu Bwana Mungu wako, na umtumikie yeye peke yake.’ ”” Mathayo 4:8–10 (Neno). “Ibilisi akampeleka hadi juu ya mlima mrefu akamwonyesha milki zote za dunia kwa mara moja. Akamwambia, “Nitakupa mamlaka juu ya milki hizi na fahari zake zote, kwa maana zimekabidhiwa mkononi mwangu nami ninaweza kumpa yeyote ninayetaka. Hivyo ikiwa utanisujudia na kuniabudu, vyote vitakuwa vyako.” Yesu akamjibu, “Imeandikwa: ‘Mwabudu Bwana Mungu wako na umtumikie yeye peke yake.’ ”” Luka 4:5–8 (Neno).

3

“Akamwambia, “Nitakupa mamlaka juu ya milki hizi na fahari zake zote, kwa maana zimekabidhiwa mkononi mwangu nami ninaweza kumpa yeyote ninayetaka.” Luka 4:6 (Neno). “... Ondoka mbele yangu, Shetani! Kwa maana imeandikwa, ‘Mwabudu Bwana Mungu wako, na umtumikie yeye peke yake.’” Mathayo 4:10 (Neno). “Sasa ni saa ya hukumu kwa ajili ya ulimwengu huu, sasa mkuu wa ulimwengu huu atatupwa nje.” Yohana 12:31 (Neno). “Sitasema nanyi zaidi, kwa sababu yule mkuu wa ulimwengu huu anakuja, naye hana kitu kwangu ...” Yohana 14:30 (Neno). “Sisi twajua kuwa tu watoto wa Mungu na ya kwamba ulimwengu wote uko chini ya utawala wa yule mwovu.” 1 Yohana 5:19 (Neno).

4

“Bwana akamwambia Shetani, “Vema sana, kwa hiyo, kila kitu alicho nacho kiko mikononi mwako, lakini juu ya huyo mtu mwenyewe usimguse hata kwa kidole.” Ndipo Shetani akatoka mbele za Bwana.” Ayubu 1:12 (Neno). “Bwana akamwambia Shetani, “Vema sana, kwa hiyo, yeye yumo mikononi mwako, lakini lazima umwachie uhai wake.”” Ayubu 2:6 (Neno). “... Simoni, Simoni, sikiliza, Shetani ameomba kuwapepeta ninyi wote kama ngano. Lakini nimekuombea wewe Simoni ili imani yako isishindwe, nawe ukiisha kunirudia, uwaimarishe ndugu zako.” Luka 22:31–32 (Neno). “Hakuna jaribu lolote lililowapata ambalo si la kawaida kwa wanadamu. Naye Mungu ni mwaminifu; hataruhusu mjaribiwe kupita mnavyoweza. Lakini mnapojaribiwa atawapa njia ya kutokea ili mweze kustahimili.” 1 Wakorintho 10:13 (Neno). “Akalishika lile joka, yule nyoka wa zamani, ambaye ndiye ibilisi au

Shetani, naye akamfunga kwa muda wa miaka 1,000. Akamtupa katika lile Shimo, akamfunga humo na kulitia lakiri, ili kumzuia asiendelee kudanganya mataifa mpaka hiyo miaka 1,000 itimie. Baada ya hayo lazima afunguliwe kwa muda mfupi." Ufunuo 20:2–3 (Neno).

5

"Ninyi ni watoto wa baba yenu ibilisi, nanyi mnataka kutimiza matakwa ya baba yenu. Yeye alikuwa muuaji tangu mwanzo, wala hakushikana na kweli maana hamna kweli ndani yake. Asemapo uongo husema yaliyo yake mwenyewe kwa maana yeye ni mwongo na baba wa huo uongo." Yohana 8:44 (Neno). "... ili fahamu zao ziwarudie tena, nao waponyoke katika mtego wa ibilisi ambaye amewateka wapate kufanya mapenzi yake." 2 Timotheo 2:26 (Neno). "Kama vile Yane na Yambre walivyopingana na Mose, vivyo hivyo watu hawa hupingana na ile kweli. Hawa ni watu wenye akili zilizopotoka, ambao wamekataliwa kwa mambo ya imani." 2 Timotheo 3:8 (Neno). "... na kuzozana kusikokoma kati ya watu walioharibika akili zao, walioikosa kweli, na ambao hudhani kwamba utauwa ni njia ya kupata faida." 1 Timotheo 6:5 (Neno). "Ni kitu gani kinachosababisha mapigano na ugomvi miongoni mwenu? Je, haya hayatokani na tamaa zenu zinazoshindana ndani yenu? Mnatamani lakini hampati, kwa hiyo mwaua. Mwatamani kupata lakini hampati vile mnavyotaka, kwa hiyo mnajitia katika magomvi na mapigano. Mmepungukiwa kwa sababu hammwombi Mungu." Yakobo 4:1–2 (Neno). "Mnyama yule niliyemwona alifanana na chui, lakini miguu yake ilikuwa kama ya dubu na kichwa chake kama cha simba. Lile joka likampa huyo mnyama nguvu zake, kiti chake cha enzi na mamlaka makubwa." Ufunuo 13:2 (Neno).

6

"Tunajua kwamba sheria ni njema ikiwa inatumika kwa halali kama ilivyokusudiwa ..." 1 Timotheo 1:8 (Neno). "Hivyo basi, sheria yenyewe ni takatifu, na amri ni takatifu na ya haki, tena ni njema." Warumi 7:12 (Neno). "Kwa maana mwenye mamlaka ni mtumishi wa Mungu kwa ajili ya mema. Lakini kama ukitenda mabaya, basi ogopa, kwa kuwa hauinui upanga bila sababu. Yeye ni mtumishi wa Mungu, mjumbe wa Mungu wa kutekeleza adhabu juu ya watenda mabaya." Warumi 13:4 (Neno). "Ole wao wanaoita ubaya ni wema, na wema ni ubaya, wawekao giza badala ya nuru, na nuru badala ya giza, wawekao uchungu badala ya utamu, na utamu badala ya uchungu." Isaya 5:20 (Neno). "Ole wao wawekao sheria zisizo za haki, kwa wale watoao amri za kuonea, kuwanyima maskini haki zao na kuzuilia haki za watu wangu walioonewa, kuwafanya wajane mawindo yao na kuwanyang'anya yatima." Isaya 10:1–2 (Neno). "Je, kiti cha utawala wa udhalimu kitajiunga nawe, ule utawala uletao taabu kutokana na sheria zake?" Zaburi 94:20 (Neno).

Kanisa la Kwanza

"... kwa njia ya kuweka sheria, wapate kuzuia wingi wa uovu miongoni mwa mataifa." (imetafsiriwa kutoka matini ya Kiingereza ya ANF 1) Ireneo wa Lyon, *Dhidi ya Uzushi* 5.24.2, tafsiri ya Alexander Roberts na William Rambaut, katika *The Ante-Nicene Fathers*, wah. Alexander Roberts na James Donaldson, juz. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

7

"Akasema, "Hivi ndivyo atakavyowatendea mfalme atakayewatawala. Atawachukua wana wenu na kuwafanya watumike kwa magari yake ya vita na farasi, nao watakimbia mbele ya magari yake. Baadhi yao atawaweka kuwa

majemadari wa jeshi wa maelfu na majemadari wa jeshi wa hamsini, wengine kulima mashamba yake na kuvuna mavuno yake, pia na wengine kutengeneza silaha za vita na vifaa kwa ajili ya magari yake. Atawachukua binti zenu kuwa watengeneza manukato, wapishi na waokaji. Atayachukua mashamba yenu yaliyo mazuri, mashamba ya mizabibu na mashamba yenu ya mizeituni na kuwapa watumishi wake. Ataichukua sehemu ya kumi ya nafaka yenu na ya zabibu zenu na kuwapa maafisa wake na watumishi wake. Atawachukua watumishi wenu wa kiume na wa kike, na ng'ombe wenu walio wazuri sana na punda kwa matumizi yake mwenyewe. Atachukua sehemu ya kumi ya makundi yenu ya kondoo na mbuzi, na ninyi wenyewe mtakuwa watumwa wake. Siku ile itakapowadia, mtalia kwa kutaka msaada kutokana na mfalme mliyemchagua, naye Bwana hatawajibu."" 1 Samweli 8:11–18 (Neno). "Kisha mfalme mpya ambaye hakufahamu habari za Yosefu akatawala Misri. Akawaambia watu wake, "Tazameni, Waisraeli wamekuwa wengi mno kwa idadi kutuliko sisi. Njooni, ni lazima tuwashughulikie kwa uangalifu, la sivyo watazidi kuwa wengi zaidi, na ikiwa patatokea vita, watajiunga na adui zetu kupigana dhidi yetu na kuondoka katika nchi hii." Basi Wamisri wakaweka wasimamizi wa kuwasimamia na kuwatesa Waisraeli kwa kazi ngumu, nao wakajenga miji ya Pithomu na Ramesesi ya kuweka akiba ya Farao. Lakini walivyozidi kuteswa ndivyo walivyozidi kuongezeka na kuenea katika nchi; Wamisri wakawaogopa Waisraeli, kwa hiyo wakawatumikisha kwa ukatili. Wakafanya maisha ya Waisraeli kuwa machungu kwa kufanya kazi ngumu ya kutengeneza lami na kufyatua matofali, na kazi zote za mashambani; katika kazi zao zote ngumu, Wamisri waliwatumia Waisraeli kwa ukatili." Kutoka 1:8–14 (Neno).

8

"Pia alimlazimisha kila mmoja, mdogo na mkubwa, tajiri na maskini, mtu huru na mtumwa, atiwe chapa kwenye mkono wake wa kuume au kwenye kipaji chake cha uso, ili kwamba mtu yeyote asiweze kununua wala kuuza isipokuwa amekuwa na hiyo chapa, ambayo ni jina la huyo mnyama au tarakimu za jina lake." Ufunuo 13:16–17 (Neno). "Pia akaruhusiwa kufanya vita na watakatifu na kuwashinda. Akapewa uwezo juu ya watu wa kila kabila, jamaa, lugha na taifa. Nao watu wote waishio duniani watamwabudu huyo mnyama, yaani, wale wote ambao majina yao hayakuandikwa kwenye kitabu cha uzima cha Mwana-Kondoo aliyechinjwa tangu kuumbwa kwa ulimwengu." Ufunuo 13:7–8 (Neno). "Alinipa maelezo haya: 'Mnyama wa nne ni ufalme wa nne ambao utatokea duniani. Utakuwa tofauti na falme nyingine zote, nao utaharibu dunia nzima, ukiikanyaga chini na kuipondaponda. Zile pembe kumi ni wafalme kumi watakaotokana na ufalme huu. Baada yao mfalme mwingine atainuka, ambaye atakuwa tofauti na wale waliotangulia, naye atawaangusha wafalme watatu. Atanena maneno kinyume cha Yeye Aliye Juu Sana na kuwaonea watakatifu wake, huku akijaribu kubadili majira na sheria. Watakatifu watatiwa chini ya mamlaka yake kwa wakati, nyakati mbili, na nusu wakati." Danieli 7:23–25 (Neno). "Zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi ambao bado hawajapokea ufalme, lakini watapokea mamlaka kuwa wafalme kwa saa moja pamoja na yule mnyama. Hawa wana nia moja, nao watamwachia yule mnyama nguvu zao na mamlaka yao." Ufunuo 17:12–13 (Neno). "Kwa maana Mungu ameweka mioyoni mwao kutimiza kusudi lake kwa kukubali kumpa yule mnyama mamlaka yao ya utawala mpaka maneno ya Mungu yatakapotimia." Ufunuo 17:17 (Neno). "Mtu yeyote na asiwadanganye kwa namna yoyote kwa maana siku ile haitakuja mpaka uasi utokee kwanza, na yule mtu wa kuasi adhihirishwe, yule ambaye amehukumiwa kuangamizwa kabisa. Yeye atapingana na kujitukuza juu ya kila kitu kiitwacho Mungu au kinachoabudiwa, ili kujiweka juu katika Hekalu la Mungu, akijitangaza mwenyewe kuwa ndiye Mungu." 2 Wathesalonike 2:3–4 (Neno). "... kuhusu wafalme kumi watakaoinuka wakati huo, ambao kati yao milki inayotawala sasa [dunia] itagawanywa ..." (imetafsiriwa kutoka

matini ya Kiingereza ya ANF 1) Ireneo wa Lyon, *Dhidi ya Uzushi* 5.26.1, tafsiri ya Alexander Roberts na William Rambaut, katika *The Ante-Nicene Fathers*, wah. Alexander Roberts na James Donaldson, juz. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). "... kwa vidole vya miguu alimaanisha wafalme watakaoinuka kutoka miongoni mwao ..." "... vidole kumi vya sanamu ni sawa na (demokrasia nyingi hivyo) ..." "... pembe kumi za mnyama wa nne zimegawanywa juu ya falme kumi ..." (imetafsiriwa kutoka matini ya Kiingereza ya ANF 5) Hipolito wa Roma, *Risala juu ya Kristo na Mpinga Kristo*, sura ya 25, 27, tafsiri ya J. H. MacMahon, katika *The Ante-Nicene Fathers*, wah. Alexander Roberts na James Donaldson, juz. 5 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886).

9

"Kwa maana kushindana kwetu si juu ya nyama na damu, bali dhidi ya falme, mamlaka, dhidi ya wakuu wa giza na majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho." Waefeso 6:12 (Neno). "Basi palikuwa na vita mbinguni: Mikaeli na malaika zake wakapigana na hilo joka, nalo joka pamoja na malaika zake likapigana nao. Lakini joka na malaika zake wakashindwa, na hapakuwa tena na nafasi yao huko mbinguni. Lile joka kuu likatupwa chini, yule nyoka wa zamani aitwaye ibilisi au Shetani, aupotoshaye ulimwengu wote. Akatupwa chini duniani, yeye pamoja na malaika zake." Ufunuo 12:7–9 (Neno). "Lakini mkuu wa ufalme wa Uajemi alinipinga kwa siku ishirini na moja. Ndipo Mikaeli, mmoja wa malaika wakuu, alikuja kunisaidia, kwa sababu nilikuwa nimezuiliwa huko na mfalme wa Uajemi." Danieli 10:13 (Neno).

Kwa Kutiwa Sahihi kwa Sheria

"Kisha siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kwanza waandishi wa mfalme waliitwa. Wakaandika barua kwa kila jimbo na katika kila lugha ya watu kama agizo la Hamani lilivyotoka kwa mfalme, kwa watawala wa majimbo mbalimbali, na wakuu wa watu mbalimbali. Hizi ziliandikwa kwa jina la Mfalme Ahasuero mwenyewe na kutiwa muhuri wa pete yake mwenyewe." Esta 3:12 (Neno). "Hivyo Mfalme Dario akaiweka amri hiyo katika maandishi." Danieli 6:9 (Neno).

10

Kupiga Marufuku Ibada ya Kristo na Kukusanyika kwa Jina Lake

"Wasimamizi wa ufalme, wasaidizi, wakuu, washauri na watawala wote wamekubaliana kwamba mfalme atoe sheria na kukazia amri kuwa yeyote atakayetoa dua kwa mungu au mwanadamu yeyote katika muda huu wa siku thelathini zijazo, isipokuwa kwako wewe, ee mfalme, atupwe ndani ya tundu la simba." Danieli 6:7 (Neno). "Kisha wakawaita tena ndani na kuwaamuru wasiseme wala kufundisha kamwe kwa hili jina la Yesu." Matendo 4:18 (Neno). "Tuliwaonya kwa nguvu msifundishe kwa jina hili, lakini ninyi mmeijaza Yerusalemu yote mafundisho yenu na tena mmekusudia kuleta damu ya mtu huyu juu yetu." Matendo 5:28 (Neno).

Njia Ambazo Kwazo Watu Wanaweza Kubaki Huru

"Hapakuwa na mhunzi ambaye angeweza kupatikana katika nchi yote ya Israeli, kwa sababu Wafilisti walikuwa wamesema, "Waebrania wasije wakatengeneza panga au mikuki!" Hivyo Waisraeli wote huteremka kwa Wafilisti ili kunoa majembe ya plau, majembe ya mkono, mashoka na miundu. Bei ilikuwa fedha theluthi mbili za shekeli

kunoa majembe ya plau na majembe ya mkono, na theluthi moja ya shekeli kwa nyuma, mashoka na michokoo. Kwa hiyo siku ya vita hakuna askari yeyote aliyekuwa kambini na Sauli na Yonathani ambaye alikuwa na upanga wala mkuki mkononi mwake; Sauli tu na mwanawe Yonathani ndio waliokuwa navyo." 1 Samweli 13:19–22 (Neno). "... Lakini sasa, aliye na mfuko na auchukue, na aliye na mkoba vivyo hivyo. Naye asiye na upanga, auze joho lake anunue mmoja." Luka 22:36 (Neno). "Kama mwizi akishikwa anavunja nyumba akapigwa hata akafa, aliyemuua hana hatia ya kumwaga damu ..." Kutoka 22:2 (Neno). "Baada ya kuona hali ilivyo, nikasimama na kuwaambia wakuu, maafisa na wengine wote, "Msiwaogope. Mkumbukeni Bwana, ambaye ni mkuu mwenye kuogofya. Piganeni kwa ajili ya ndugu zenu, wana wenu na binti zenu, wake zenu na nyumba zenu."" Nehemia 4:14 (Neno). "... waliokuwa wakijenga ukuta. Wale waliobeba vifaa vya ujenzi walifanya kazi yao kwa mkono mmoja, na kushika silaha kwa mkono mwingine, na kila mjenzi alijifunga upanga wake upande mmoja akiwa anafanya kazi. Lakini mtu wa kupiga baragumu alikaa pamoja nami." Nehemia 4:17–18 (Neno). "Sifa ni kwa Bwana Mwamba wangu, aifundishaye mikono yangu vita, na vidole vyangu kupigana ..." Zaburi 144:1 (Neno).

Kanisa la Kwanza

"Yeye asiyemwepushia rafiki madhara, ikiwa anaweza, ana hatia sawa na yule anayeyasababisha." (imetafsiriwa kutoka matini ya Kiingereza ya NPNF2 10) Ambrosi wa Milano, *Juu ya Wajibu wa Wakleri* 1.36.179, tafsiri ya H. de Romestin, katika *Nicene and Post-Nicene Fathers*, mfululizo wa 2, juz. 10, wah. Philip Schaff na Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1896). "Kwa maana ushujaa, ambao vitani huilinda nchi ya mtu dhidi ya washenzi, au nyumbani huwatetea wanyonge, au wenzake dhidi ya wanyang'anyi, umejaa haki ..." (imetafsiriwa kutoka matini ya Kiingereza ya NPNF2 10) Ambrosi wa Milano, *Juu ya Wajibu wa Wakleri* 1.27.129, tafsiri ya H. de Romestin, katika *Nicene and Post-Nicene Fathers*, mfululizo wa 2, juz. 10, wah. Philip Schaff na Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1896).

11

Sheria ya Wamedi na Waajemi, Isiyobadilika

"Sasa, ee mfalme, toa amri na uiandike ili isiweze kubadilishwa: kulingana na sheria za Wamedi na Waajemi, ambazo haziwezi kubatilishwa." Danieli 6:8 (Neno). "Ndipo wale watu wakamwendea mfalme kama kikundi na kumwambia, "Ee mfalme, kumbuka kwamba kulingana na sheria ya Wamedi na Waajemi, hakuna amri wala sheria ambayo mfalme ameitoa inayoweza kubadilishwa."" Danieli 6:15 (Neno). "Basi andika amri nyingine kwa jina la mfalme kwa ajili ya Wayahudi kama unavyoona vyema, kisha uifunge kwa kutia muhuri kwa pete ya mfalme kwa kuwa hakuna andiko lililoandikwa kwa jina la mfalme na kutiwa muhuri kwa pete ya mfalme linaloweza kutanguliwa." Esta 8:8 (Neno).

Kwa Mungu Mambo Yote Yanawezekana

"Mungu wangu alimtuma malaika wake, naye akafunga vinywa vya hawa simba. Hawajanidhuru, kwa sababu nilionekana sina hatia mbele zake. Wala kamwe sijafanya jambo lolote baya mbele yako, ee mfalme." Danieli 6:22 (Neno). "Waraka wa mfalme uliwaruhusu Wayahudi katika kila mji kuwa na haki ya kukusanyika na kujilinda wenyewe; kuharibu, kuua na kuangamiza jeshi lolote, taifa lolote au jimbo lile litakalowashambulia wao, wake zao,

watoto wao na kuteka mali za adui zao ...” Esta 8:11 (Neno). “Ghafula malaika wa Bwana akatokea na nuru ikamulika mle ndani ya gereza. Yule malaika akampiga Petro ubavuni na kumwamsha, akisema, “Ondoka upesi!” Mara ile minyororo ikaanguka kutoka mikononi mwa Petro. Yule malaika akamwambia, “Vaa nguo zako na viatu vyako.” Petro akafanya hivyo. Kisha akamwambia, “Jifunge vazi lako na unifuate.” Petro akatoka mle gerezani akiwa amefuatana na yule malaika. Hakujua wakati huo kuwa yaliyokuwa yakitukia yalikuwa kweli. Alidhani kuwa anaona maono. Wakapita lindo la kwanza na la pili, ndipo wakafika kwenye lango la chuma linaloelekea mjini. Lango likawafungukia lenyewe, nao wakapita hapo wakatoka nje. Baada ya kutembea umbali wa mtaa mmoja, ghafula yule malaika akamwacha Petro.” Matendo 12:7–10 (Neno). “Kwa maana kwa Mungu hakuna lisilowezekana.” Luka 1:37 (Neno). “... Kwa mwanadamu jambo hili haliwezekani, lakini mambo yote yanawezekana kwa Mungu.” Mathayo 19:26 (Neno).

12

Sala

“... kama watu wangu, wanaoitwa kwa Jina langu, watajinyenyekesha na kuomba na kuutafuta uso wangu na kuacha njia zao mbaya, basi nitasikia toka mbinguni na kuwasamehe dhambi yao na nitaiponya nchi yao.” 2 Nyakati 7:14 (Neno). “... ombeni bila kukoma ...” 1 Wathesalonike 5:17 (Neno). “Kwa hiyo ungamianeni dhambi zenu ninyi kwa ninyi na kuombeana ili mpate kuponywa. Maombi ya mwenye haki yana nguvu tena yanafaa sana.” Yakobo 5:16 (Neno). “Kisha Yesu akawapa wanafunzi wake mfano ili kuwaonyesha kuwa yawapasa kuomba pasipo kukata tamaa ...” Luka 18:1 (Neno). “Kesheni na mwombe, msije mkaingia majaribuni. Roho iko radhi, lakini mwili ni mdhaifu.” Mathayo 26:41 (Neno).

Kukusanyika Pamoja

“Tuangaliane na kuhimizana sisi kwa sisi katika upendo na katika kutenda mema. Wala tusiache kukutana pamoja, kama wengine walivyo na desturi, bali tuhimizane sisi kwa sisi kadiri tuonavyo Siku ile inakaribia.” Waebrania 10:24–25 (Neno). “Nao wakawa wanadumu katika mafundisho ya mitume, katika ushirika, katika kumega mkate na katika kusali.” Matendo 2:42 (Neno). “Siku zote kwa moyo mmoja walikutana ndani ya ukumbi wa Hekalu, wakimega mkate nyumba kwa nyumba, wakila chakula chao kwa furaha na moyo mweupe, wakimsifu Mungu na kuwapendeza watu wote. Kila siku Bwana akaliongeza kanisa wale waliokuwa wakiokolewa.” Matendo 2:46–47 (Neno). “Kwa kuwa wanapokusanyika pamoja watu wawili au watatu kwa Jina langu, mimi niko papo hapo pamoja nao.” Mathayo 18:20 (Neno).

Kumtumikia Mungu

“Lakini msipoona vyema kumtumikia Bwana, chagueni hivi leo mtakayemtumikia, kama ni miungu ile ambayo baba zenu waliitumikia ng’ambo Frati, au miungu ya Waamori, ambao mnakaa katika nchi yao. Lakini mimi na nyumba yangu, tutamtumikia Bwana.” Yoshua 24:15 (Neno). “Kwa hiyo, ndugu zangu, nawasihi kwa rehema zake Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu na inayompendeza Mungu, hii ndiyo ibada yenu yenye maana.” Warumi 12:1 (Neno). “Lolote mfanyalo, fanyeni kwa moyo kama watu wanaomtumikia Bwana, na si

wanadamu, kwa kuwa mnajua kwamba mtapokea urithi wenu kutoka kwa Bwana ukiwa thawabu yenu. Ni Bwana Yesu Kristo mnayemtumikia." Wakolosai 3:23–24 (Neno).

Kusimama Pamoja kwa Umoja

"Lakini lolote litakalotukia, mwenende kama ipasavyo Injili ya Kristo, ili kwamba nikija na kuwaona au ikiwa sipo, nipate kusikia haya juu yenu: Kuwa mnasimama imara katika roho moja, mkiishindania imani ya Injili kwa umoja ..." Wafilipi 1:27 (Neno). "Tazama jinsi ilivyo vyema na kupendeza wakati ndugu wanapoishi pamoja katika umoja!" Zaburi 133:1 (Neno). "Jitahidini kudumisha umoja wa Roho katika kifungo cha amani. Kuna mwili mmoja na Roho mmoja, kama vile mlivyoitwa katika tumaini moja. Tena kuna Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja, Mungu mmoja ambaye ni Baba wa wote, aliye juu ya yote, katika yote na ndani ya yote." Waefeso 4:3–6 (Neno). "Siwaombei hawa peke yao, bali nawaombea na wale wote watakaoniamini kupitia neno lao ili wawe na umoja kama vile wewe Baba ulivyo ndani yangu na mimi nilivyo ndani yako, wao nao wawe ndani yetu, ili ulimwengu upate kuamini ya kuwa wewe ndiye uliyenituma mimi." Yohana 17:20–21 (Neno).

Wenyeji wa Mbinguni, Wageni katika Ulimwengu Huu

"Lakini uenyeji wetu uko mbinguni. Nasi tunamngoja kwa shauku Mwokozi kutoka huko, yaani, Bwana Yesu Kristo ..." Wafilipi 3:20 (Neno). "Watu hawa wote wakafa katika imani bila kuzipokea zile ahadi, lakini waliziona kwa mbali na kuzishangilia. Nao walikubali kwamba walikuwa wageni na wasiokuwa na maskani hapa duniani." Waebrania 11:13 (Neno). "Wapenzi, ninawasihi, mkiwa kama wageni na wapitaji hapa ulimwenguni, epukeni tamaa mbaya za mwili ambazo hupigana vita na roho zenu ..." 1 Petro 2:11 (Neno). "Hivyo basi, ninyi sasa si wageni tena wala wapitaji, bali mmekuwa wenyeji pamoja na watakatifu na pia jamaa wa nyumbani mwake Mungu ..." Waefeso 2:19 (Neno). "Nimewapa neno lako, nao ulimwengu umewachukia kwa kuwa wao si wa ulimwengu kama mimi nisivyo wa ulimwengu huu. Siombi kwamba uwaondoe ulimwenguni, bali uwalinde dhidi ya yule mwovu. Wao si wa ulimwengu huu, kama vile mimi nisivyo wa ulimwengu." Yohana 17:14–16 (Neno).

Vita Vizuri vya Imani

"Pigana vile vita vizuri vya imani. Shika uzima wa milele ambao ndio ulioitiwa ulipokiri ule ukiri mzuri mbele ya mashahidi wengi." 1 Timotheo 6:12 (Neno). "Nimevipiga vita vizuri, mashindano nimeyamaliza, imani nimeilinda ..." 2 Timotheo 4:7 (Neno). "Wapendwa, ingawa nilikuwa ninatamani sana kuwaandikia kuhusu wokovu ambao tunaushiriki sisi sote, niliona imenipasa kuwaandikia na kuwasihi kwamba mwitetee imani iliyokabidhiwa watakatifu kwa nafasi moja itoshayo." Yuda 3 (Neno).

Kanisa la Kwanza

"Wanaishi katika nchi zao wenyewe, lakini kama wageni tu. Kama raia, wanashiriki katika mambo yote pamoja na wengine, na bado wanavumilia mambo yote kana kwamba ni wageni. Kila nchi ya kigeni kwao ni kama nchi yao ya asili, na kila nchi waliyozaliwa ni kama nchi ya wageni. Wanaoa, kama wafanyavyo [wengine] wote; wanazaa watoto; lakini hawawaangamizi watoto wao. Wana meza moja ya pamoja, lakini si kitanda kimoja. Wako katika mwili, lakini hawaishi kufuatana na mwili. Wanapitisha siku zao duniani, lakini wao ni raia wa mbinguni." (imetafsiriwa kutoka matini ya Kiingereza ya ANF 1) *Waraka kwa Diogneto*, sura ya 5, katika *The Ante-Nicene*

Fathers, wah. Alexander Roberts na James Donaldson, juz. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). "Basi, jihadharini kukusanyika pamoja mara nyingi ili kumshukuru Mungu, na kuonyesha sifa Zake. Kwa maana mnapokusanyika mara kwa mara mahali pamoja, nguvu za Shetani huangamizwa ..." (imetafsiriwa kutoka matini ya Kiingereza ya ANF 1) Ignatio wa Antiokia, *Waraka kwa Waefeso*, sura ya 13, katika *The Ante-Nicene Fathers*, wah. Alexander Roberts na James Donaldson, juz. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

Manukuu yote ya Maandiko kwa Kiswahili katika ukurasa huu yamechukuliwa bila mabadiliko yoyote kutoka *Biblica® Toleo Wazi la Neno: Biblia Takatifu™* (Neno). Matini: swh.global.bible. Nukta tatu (...) zinaonyesha sehemu iliyoachwa.
Biblica® Toleo Wazi la Neno: Biblia Takatifu™ Hakimiliki © 1984, 1989, 2009, 2015 na Biblica, Inc. Biblica® Open Kiswahili Contemporary Version™ Copyright © 1984, 1989, 2009, 2015 by Biblica, Inc. "Biblica" ni alama ya biashara iliyosajiliwa katika Ofisi ya Hataza na Alama za Biashara Marekani (United States Patent and Trademark Office) na shirika la Biblica, Inc. Imetumiwa na ruhusa. "Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
Kazi hii imewezeshwa kupitia idhini ya kundi la the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Ili kuona nakala ya idhini hii, angalia kwenye anwani tovuti ya http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 au uandike barua kwa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA. This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.